

Odbočování vlevo

Po řidiči vozidla, odbočujícího vlevo, nelze bez dalšího požadovat, aby se při odbočování nepřetržitě či průběžně díval za sebe a nevěnoval se náležitě odbočovacímú manévru, jakož i nesledoval, co se děje ve směru jeho jízdy. Vozidla jedoucí za odbočujícím vozidlem, které má řádně zapnutý směrový ukazatel ohlašující změnu směru jízdy, si mají počínat tak, aby na tuto změnu stihly za normálních okolností zareagovat včas.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 5 Tdo 10/2008, ze dne 23.1.2008)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v neveřejném zasedání o dovolání obviněného D. K. , proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22. 5. 2007, sp. zn. 11 To 68/2007, který rozhodl jako soud odvolací v trestní věci vedené u Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou pod sp. zn. 1 T 61/2004, tak, že podle § 265k odst. 1, 2 věta první tr. ř. se částečně zrušují rozsudek Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou ze dne 20. 12. 2006, sp. zn. 1 T 61/2004, pod bodem 1) výroku o vině, ve výroku o uložení souhrnného trestu a ve výroku o náhradě škody, jímž byla poškozená V. z. p. ČR, Územní pracoviště R. n. K. , P. , odkázána s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních, a ohledně těchto výroků i usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22. 5. 2007, sp. zn. 11 To 68/2007. Podle § 265k odst. 2 věta druhá tr. ř. se zrušují také další rozhodnutí na zrušené části citovaných rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 265l odst. 1 tr. ř. s e Okresnímu soudu v Rychnově nad Kněžnou přikazuje, aby věc obviněného D. K. v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Rozsudkem Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou ze dne 20. 12. 2006, sp. zn. 1 T 61/2004, byl obviněný D. K. uznán vinným pod bodem 1) trestným činem ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1 tr. zák., a pod bodem 2) trestným činem maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák., kterých se dopustil tím, že

1) dne 1. 6. 2003 kolem 19.05 hod. na silnici ve směru od obce Č. , k obci L. n. O. , okres R. n. K. , řídil osobní automobil zn. W. , v majetku D. L. , (tento automobil neměl platnou STK a nebyl kryt pojištěním za škodu způsobenou provozem vozidla), ve kterém se nacházeli další spolucestující K. P. , P. N. , a L. M. , a u km 74,05, aniž by se řádně pohledem do všech zpětných zrcátek přesvědčil, zda zamýšlený odbočovací manévr může bezpečně provést, začal odbočovat vlevo mimo vozovku na účelovou komunikaci při zřejmě zapnutém levém směrovém světelném ukazateli v době, kdy byl již předjížděn Ing. J. K. , jedoucím za ním na svém motocyklu zn. Y., u něhož byl v činnosti levý směrový ukazatel (i tento motocykl neměl platnou STK), v důsledku čehož motocyklista J. K. , (který zřejmě přehlédl zapnutý levý směrový světelný ukazatel na vozidle W.) narazil předním kolem do levého zadního blatníku vozidla W. v úrovni za levým zadním kolem, přičemž došlo k vymrštění motocyklisty a jeho pádu mimo vozovku a při této dopravní nehodě J. K. , utrpěl těžké zranění spočívající v tříštivé otevřené zlomenině pravého bérce s následnou hospitalizací ve Fakultní nemocnici v H. K. na chirurgické klinice v době od 1. 6. 2003 do 12. 6. 2003, když 1. 6. 2003 se podrobil operačnímu výkonu - a dále byl hospitalizován ve stejném lékařském zařízení i od 18. 7. 2003 do 21. 8. 2003, s následně vymezenou pracovní neschopností do 5. 10. 2003 a až do ledna 2004

používal při chůzi opěrné berle a podle jeho údajů plná zátěž na zraněné noze u něho byla povolena od března 2004, když byl ještě dodatečně hospitalizován na témže lékařském pracovišti od 3. 11. 2004 do 6. 11. 2004, kde se 4. 11. 2004 podrobil operaci, při níž mu byla vyňata pomocná vnější kovová kostní dlaho, s tím, že v důsledku utrpěného zranění nemohl nejméně do dubna 2006 provozovat dříve běžné sportovní aktivity, od 14. 9. do 11. 10. 2005 se podrobil lázeňské léčbě v Lázních H. a do listopadu 2004 mu v důsledku zranění byl vydán průkaz zdravotně tělesně postiženého ve stupni 2; v době odbočovacího manévru obžalovaného se motocykl poškozeného nacházel ve vzdálenosti 10 - 15 metrů za tímto vozidlem ve střední části vozovky z hlediska příčného profilu vozovky, tedy v té části vozovky, ve které později došlo ke střetu - k tomuto střetu došlo tedy 0,1 m v protisměrném jízdním pruhu a 3,3 m od levé krajnice - vše ve směru jízdy obou účastníků dopravní nehody a střetová rychlost motocyklu byla vymezena v rozpětí 73 - 88 km/hod. a rychlost vozidla W. při odbočování byla vymezena cca 23 km/hod; na havarovaném motocyklu vznikla škoda podle odhadu policejních orgánů ve výši 90.000,- Kč a podle vyjádření poškozeného obdržel z titulu takto vzniklé škody pojistné plnění ve výši 69.600,- Kč a na havarovaném motorovém osobním vozidle škoda podle odhadu policejních orgánů ve výši 10.000,- Kč,

2) dne 19. 6. 2004 v 18,00 hod. z K. n. O. do obce K. L. , okres R. n. K. , krátce po silnici č. I/11 a dále po silnici č. II/316 řídil osobní motorové vozidlo zn. W. , a když zjistil, že by měl být kontrolován policejní hlídkou OOP ČR v K. n. O. ve složení ppor. P. S. a kpt. Bc. P. Š. jedoucí ve služebním policejním vozidle, snažil se této policejní hlídce v ulicích obce K. n. O. ujet, avšak byl touto policejní hlídkou dostižen na silnici k usedlosti „F.“ a při kontrole bylo zjištěno, že aktivně řidičského skutku se dopustil přesto, že rozhodnutím Městského úřadu R. n. K. , Odboru dopravy a silničního hospodářství, které nabylo právní moci dne 9. 10. 2003, byl postižen za jednání spočívající v tom, že dne 17. 5. 2003 kolem 01,30 hod. řídil motorové vozidlo W., z K. n. O. přes K. L. do R. n. K. po předchozím požití alkoholických nápojů, což bylo prokázáno provedenou dechovou zkouškou pomocí přístroje D. s pozitivním výsledkem 0,85 promile alkoholu v dechu - kvalifikované jako přestupek dle § 30/1h) zákona č. [200/1990](#) Sb., o přestupcích, v platném znění, a vedle pokuty ve výši 7.500,- Kč mu byl uložen i zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na 12 měsíců.

Za tyto trestné činy a za sbíhající se trestný čin podle § 257b odst. 1 tr. zák., za který byl odsouzen rozsudkem Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou ze dne 7. 3. 2005, č. j. 10 T 156/2004 - 48, který nabyl právní moci dne 19. 7. 2005, byl obviněný D. K. odsouzen podle § 224 odst. 1 tr. zák. za použití § 35 odst. 2 tr. zák. k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 10 měsíců, který mu byl podle § 58 odst. 1 a § 59 odst. 1 tr. zák. podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 3 roků. Současně byl zrušen původní výrok o trestu v rozsudku Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou ze dne 7. 3. 2005, č. j. 10 T 156/2004 - 48, jakož i všechna další rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 49 odst. 1 a § 50 odst. 1 tr. zák. byl obviněnému uložen i trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu na dobu 3 let. Podle § 229 odst. 1 tr. ř. byla poškozená V. z. p. ČR, Ú. pracoviště R. n. K. , P. , odkázána s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Tento rozsudek soudu prvního stupně napadl obviněný D. K. odvoláním, které Krajský soud v Hradci Králové usnesením ze dne 22. 5. 2007, sp. zn. 11 To 68/2007, podle § 256 tr. ř. jako nedůvodné zamítl.

Proti uvedenému usnesení odvolacího soudu ze dne 22. 5. 2007, sp. zn. 11 To 68/2007, ve spojení s rozsudkem Okresního soudu v R. n. K. ze dne 20. 12. 2006, sp. zn. 1 T 61/2004, podal obviněný D. K. prostřednictvím obhájce JUDr. M. T. dovolání z důvodu uvedeného v § 265b odst. 1 písm. g) a l) tr. ř., neboť je přesvědčen, že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku a jiném nesprávném hmotně právním posouzení. Dovolatel nejprve shrnul dosavadní průběh trestního

řízení vedeného vůči jeho osobě a posléze namítl, že napadá právní závěry okresního a krajského soudu vyplývající z nesprávného zjištění skutkového stavu, nesprávného vyhodnocení v řízení provedených důkazů, ze skutečnosti, že soudy obou stupňů neprovedly důkazy svědčící ve prospěch dovolatele, a taktéž právní závěry vyplývající z nesprávného právního posouzení věci.

Ke skutku pod bodem 1) dovolatel v podrobnostech uvedl, že má za to, že soudy obou stupňů nesprávně vyhodnotily podíl jednotlivých účastníků na nehodě, zejména se vůbec nezabývaly zcela zásadním porušením pravidel silničního provozu ze strany poškozeného, případně se tím zabývaly pouze okrajově. Předně dovolatel již od počátku trestního řízení požadoval nápravu chyby Policie České republiky, která při vyšetřování dopravní nehody nezjistila totožnost přítomných svědků – cyklistů, kteří k nehodě jako první volali policii a záchranou službu. Tito cyklisté měli být podle dovolatele v řízení vyslechnuti jako svědkové právě ohledně polohy vozidel v okamžiku jejich střetu a ohledně stylu jízdy poškozeného. Dovolatel má za to, že již tímto opomenutím bylo porušeno jeho právo na spravedlivý proces a došlo také k porušení presumpce neviny, neboť orgán činný v trestním řízení nevystupoval vůči obviněnému nezaujatě. Dále dovolatel napadl znalecký posudek znalce Ing. M. M. , kterýžto měl celou situaci nesprávně vyhodnotit a soud pak při svém rozhodování vycházel z nesprávně zjištěného skutkového stavu. Dovolatel v této souvislosti zejména namítl, že ačkoli poškozené vozidlo W. bylo odstaveno na místě, které bylo znalci přístupné, znalec vozidlo neprohlédl, ač měl vozidlo k dispozici po dobu téměř 9 měsíců po nehodě. Dále dovolatel poukázal na to, že se skutek stal jinak, než jak jej popisuje obžaloba i napadená rozhodnutí soudů obou instancí. Postavení vozidel v okamžiku střetu bylo odlišné od postavení deklarovaného orgány činnými v trestním řízení i znaleckým posudkem a zejména byla nesprávně zjištěna rychlost motocyklu řízeného poškozeným bezprostředně před kolizí a v okamžiku střetu s vozidlem řízeným obviněným. Dovolatel k prokázání svého tvrzení o postavení vozidel v těchto okamžicích argumentoval mimo jiné i polohou vozidla W. bezprostředně po nehodě, samotným nehodovým dějem (otočení vozidla na pravý bok, na střechu a na levý bok) i poukazem na obsah spisu, a to zejména na místě nehody pořízené fotografie, z nichž je patrné místo, kde došlo k rozbití předního a střešního okna vozidla W. a vysypání jeho výplně na zem s poukazem na to, že toto je místo, kde se vozidlo převrátilo na střechu a z toho lze dovodit po správné simulaci přetočení vozidla výchozí místo střetu. Těmito okolnostmi se ustanovený znalec vůbec nezabýval.

Dále dovolatel namítl, že zranění, která utrpěl poškozený, neodpovídají jím tvrzenému ani znalecky zjištěnému mechanismu nehody a zejména rychlosti motocyklu v okamžiku kolize. Ani v tomto směru neproběhlo znalecké zkoumání řádně a s odbornou péčí. Dovolatel proto trvá na vypracování revizního znaleckého posudku. Jako důkaz provedený ve svůj prospěch pak obviněný žádal také výslech svědků pana R. K., který odtahoval vozidlo z místa nehody a může dosvědčit, že náraz motocyklu nesměřoval proti levému zadnímu blatníku, jak uvedl znalec, nýbrž do zadního levého kola, a to tak, že kolmo. Dále výslech svědka pana M. N. , který seděl s dalšími osobami u hospody v Č. a může se vyjádřit ke způsobu jízdy Ing. K. v místě, kde seděl, tj. v obci, a rovněž k tomu, co slyšel po projetí motocyklisty. Ani těmito návrhům nebylo soudem vyhověno.

Dovolatel následně zmínil, že trestní řízení bylo v prvním stupni vedeno od roku 2004 do konce roku 2006, tedy po dobu více než dvou let. Za tu dobu soud neprovedl žádný z důkazů navržený dovolatelem. Dovolatel má za to, že důkazy byly v průběhu celého řízení posuzovány způsobem porušujícím presumpci neviny a pravidlo in dubio pro reo, ani nebyly vyčerpány všechny možnosti důkazů svědčících ve prospěch pachatele, ač bylo následně rozhodnuto o jeho vině souzeným trestným činem.

Posléze dovolatel opustil v rámci svých výhrad rovinu skutkovou a věnoval se námitkám právní povahy. Konkrétně namítl, že soud první instance jako zásadní a primární zavinění dopravní nehody vymezil ve vztahu k dovolateli porušením ustanovení § 21 odst. 1 zák. č. [361/2000](#) Sb., o provozu na pozemních komunikacích, když podle tohoto ustanovení při odbočování na křižovatce nebo na místo

ležící mimo pozemní komunikaci musí řidič dávat znamení o změně směru jízdy. Při odbočování nesmí ohrozit řidiče jedoucí za ním a musí dbát zvýšené opatrnosti, to vše zejména s odkazem na ustanovení § 2 citovaného zákona. Soud druhého stupně se s tímto názorem zcela ztotožnil a ohledně spoluzavinění kolizní situace poškozeným jen odkázal na správné použití právní kvalifikace jednání obviněného podle § 224 odst. 1 tr. zák. Dovolatel má za to, že soudy se nezabývaly zcela a beze zbytku povinnostmi uloženými druhému účastníku nehody, J. K. zákonem č. [361/2000](#) Sb., o provozu na pozemních komunikacích, když z tohoto zákona bylo poukázáno oběma soudy pouze na část dotčených ustanovení. Odvolacímu soudu pak dovolatel vytkl, že se nezabýval odkazem obviněného na ustanovení § 17 odst. 1 a § 17 odst. 5 písm. c), e) zák. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, obsaženým v jeho odvolání. V souvislosti s těmito zákonnými ustanoveními dovolatel zdůraznil, že ze skutkové věty vyplývá, že při odbočování dával znamení o změně směru jízdy vlevo, poškozený sám vypovídal značně pochybně o průběhu přednehodového děje, poškozený si nebyl v zásadních momentech jist a striktně popíral svou vinu. Obviněný také poukázal na pochybné tvrzení poškozeného, že úsekem jezdí častěji a ví, že tam žádná silnice k odbočení není a proto odbočení žádného vozidla nepředpokládal.

V neposlední řadě dovolatel své námitky shrnul a uvedl, že míra zavinění dopravní nehody zjištěná soudem prvního stupně a potvrzená i soudem odvolacím, neodpovídá skutečnosti, a soudy obou stupňů se v tomto směru nevypořádaly s argumentací obhajoby, a také mylně aplikovaly ustanovení zákona č. [361/2000](#) Sb., o provozu na pozemních komunikacích.

Ke skutku uvedenému ve výroku o vině pod bodem 2) dovolatel plně odkázal na svá podání v řízení před soudy obou stupňů, výslovně pak napadeným rozhodnutím v tomto směru vytkl, že již od počátku je celá záležitost vykonstruována od prvotního rozhodnutí Městského úřadu v R. n. K. , odbor dopravy a silničního hospodářství, kterým byl dovolateli uložen nesprávně a protiprávně trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 12 měsíců. Výpovědi dvou svědků v této věci, policistů, jsou nepravdivé a dovolatel několikrát zpochybňoval jejich věrohodnost. Ani v této části řízení však nebylo k námitkám obviněného přihlédnuto a nebyla mu umožněna plná obhajoba.

Ke skutku pod bodem 1) a 2) společně dovolatel pak namítl, že řízení, které předcházelo vydání napadeného usnesení odvolacího soudu, je zatíženo vadami, spočívajícími v tom, že orgány činné v trestním řízení, se zabývaly pouze důkazy svědčícími v neprospěch obviněného. Tímto postupem došlo k porušení práva dovolatele na spravedlivý proces zaručeného Listinou základních práv a svobod v článku 36. V závěru svého dovolání obviněný také dodal, že v řízení před soudy obou stupňů opakovaně neúspěšně namítal podjatost vyřizujícího soudce JUDr. J. F. , a z tohoto důvodu dovolatel navrhuje, aby dovolací soud přikázal věc k novému projednání a rozhodnutí jinému soudu a jinému státnímu zástupci. V doplnění svého mimořádného opravného prostředku pak dovolatel ke skutku pod bodem 2) výroku o vině upřesnil, že je na místě, aby dovolací soud vzal v úvahu i tu skutečnost, že prvotní rozhodnutí ve věci, které opakovaně a od počátku napadá jako nespravedlivé a nelegální, tj. rozhodnutí Městského úřadu v R. n. K. , bylo vydáno úředníky, kteří jsou sami v současné době trestně stíháni pro nelegální postupy při projednávání přestupků a braní úplatků před Okresním soudem v R. n. K.

V závěru dovolání obviněný D. K. navrhl, aby Nejvyšší soud České republiky po přezkoumání zákonnosti a odůvodněnosti výroků rozhodnutí soudů obou stupňů tato rozhodnutí, tj. usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22. 5. 2007, sp. zn. 11 To 68/2007, a rozsudek Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou ze dne 20. 12. 2006, sp. zn. 1 T 61/2004, zrušil a dovolatele obžaloby zprostil. Přikáže-li dovolací soud věc podle ustanovení § 265l odst. 3 tr. ř. k novému projednání a rozhodnutí, nechť věc přikáže k projednání a rozhodnutí jinému soudu a jinému státnímu zástupci.

Státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství, jemuž bylo dovolání obviněného D. K. doručeno

ve smyslu § 265h odst. 2 tr. ř., se k němu vyjádřil tak, že dovolání je sice podáno s odkazem na důvody uvedené v ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) trestního řádu, ve skutečnosti však část uplatněných námitek směřuje proti neúplnosti dokazování a proti hodnocení provedených důkazů, čímž dovolání fakticky napadá soudem učiněná skutková zjištění. Uplatněnému dovolacímu důvodu odpovídá námitka nesprávného hmotněprávního posouzení ustanovení § 17 odst. 1, 5 písm. c), e) zákona č. [361/2000](#) Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, a to ve vztahu ke způsobu jízdy poškozeného J. K. a míře zavinění obou aktérů předmětné dopravní nehody (skutek 1) rozsudku nalézacího soudu) a dále námitka nezákonnosti trestu zákazu činnosti, spočívajícího v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 12 měsíců, který byl obviněnému K. uložen Městským úřadem v R. n. K. (skutek 2) rozsudku nalézacího soudu). Pokud jde o bod 1), lze dovolateli přisvědčit, že se nalézací a potažmo i odvolací soud řádně nezabývaly hmotněprávním posouzením ustanovení § 17 odst. 1, 5 písm. c), e) zákona č. [361/2000](#) Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, které vymezují, za jakých okolností a jakým způsobem je povoleno předjíždět. Obviněný K. měl v době odbočování zapnutý levý blikač a nelze vyvrátit jeho obhajobu, že ho zapnul již předtím, než s odbočením započal. Obviněný jel přitom malou rychlostí, která byla danému úseku silnice zcela nepřiměřená a měla poškozenému přinejmenším signalizovat, že před ním jedoucí vozidlo se chová nestandardně, čemuž měl přizpůsobit svou opatrnost. Předjíždí se sice vlevo, pokud však vpředu jedoucí vozidlo odbočuje vlevo, předjíždí se zprava (tuto možnost poškozený nepochybně měl, neboť ke střetu došlo až v levé polovině vozovky) a pokud to není možné, je předjíždění zakázáno. Pokud poškozený vypověděl, že si zapnutého blikače nevšiml (zapnutí blikače vyplývá z protokolu o ohledání místa dopravní nehody), a že byl oslněn sluncem, nelze tuto skutečnost přičítat k tíži obviněného. Závěr soudu, že dopravní nehodu a potažmo zranění poškozeného Ing. K. zavinil obviněný K. nesprávným odbočováním, tak spočívá na nesprávném hmotněprávním posouzení (resp. na absenci řádného hmotněprávního posouzení) shora uvedeného ustanovení. Není přitom ani zcela jasné, zda malý boční odstup poškozeného od předjížděného vozidla za situace, kdy se poškozený nacházel za předjížděným vozem ve vzdálenosti 10 - 15 metrů, byl vůbec objektivně způsobilý dát obviněnému dostatečným způsobem najevo, že ho poškozený hodlá předjíždět. Ve shora naznačeném rozsahu proto považuje státní zástupce dovolání za důvodné.

Námítka vztahující se ke skutku pod bodem 2) výroku o vině v rozsudku nalézacího soudu shledal státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství naopak zjevně neopodstatněnými. Ať již dovolatel s rozhodnutím, jímž mu byl uložen zákaz řízení všech motorových vozidel souhlasí či nikoliv, bylo toto rozhodnutí v inkriminované době v právní moci a byl proto povinen ho respektovat. Je přitom zcela irelevantní, zda některá z osob, která se na vydání tohoto rozhodnutí podílela, je v současné době trestně stíhána či nikoliv. Přezkoumávání zákonnosti rozhodnutí Městského úřadu v R. n. K. o uložení zákazu činnosti v nynějším řízení o dovolání možné není, neboť jde o rozhodnutí v jiné věci a navíc nikoliv o rozhodnutí soudu.

Další obviněným uplatněný dovolací důvod uvedený v ustanovení § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř., v té části, ve které byl dovolatelem namítnut, byl uplatněn relevantním způsobem a z důvodů uvedených již k dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. jej státní zástupce shledal v této části taktéž naplněným.

Za této situace státní zástupce navrhl, aby Nejvyšší soud České republiky dovolání obviněného D. K. podle § 265k odst. 1, 2 tr. ř. částečně vyhověl a aby z důvodů uvedených v § 265b odst. 1 písm. g), l) tr. ř. částečně zrušil usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22. 5. 2007, sp. zn. 11 To 68/2007, pokud jím bylo podle § 256 tr. ř. zamítnuto odvolání obviněného D. K. proti výroku o vině skutkem sub 1) a proti výroku o souhrnném trestu, aby zrušil všechna další rozhodnutí na zrušenou část obsahově navazující, pokud zrušením ztratila svůj podklad, a věc dle § 265l odst. 1 tr. ř. přikázal Krajskému soudu v Hradci Králové k novému projednání a rozhodnutí. Současně navrhl, aby tak Nejvyšší soud učinil podle § 265r odst. 1 písm. b) tr. ř. v neveřejném zasedání. Pro případ, že by

Nejvyšší soud České republiky hodlal učinit rozhodnutí jiné, souhlasil státní zástupce ve smyslu § 265r odst. 1 písm. c) tr. ř. s projednáním věci v neveřejném zasedání i pro tento případ.

Nejvyšší soud České republiky (dále jen Nejvyšší soud) jako soud dovolací nejprve v souladu se zákonem zkoumal, zda není dán některý z důvodů pro odmítnutí dovolání podle § 265i odst. 1 tr. ř., a na základě tohoto postupu shledal, že dovolání ve smyslu § 265a odst. 1, 2 písm. h) tr. ř. je přípustné, bylo podáno osobou oprávněnou [§ 265d odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. ř.], řádně a včas (§ 265e odst. 1, 2 tr. ř.) a splňuje náležitosti dovolání. Protože dovolání lze podat jen z důvodů taxativně vymezených v § 265b tr. ř., Nejvyšší soud dále posuzoval, zda obviněným vznesené námitky naplňují jím tvrzené dovolací důvody, a shledal, že dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. g) i l) tr. ř. byly uplatněny v souladu se zákonem vymezenými podmínkami.

Obviněný jako první uplatnil dovolací důvod uvedený v ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., v němž je stanoveno, že tento důvod dovolání je naplněn tehdy, jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení. V rámci takto vymezeného dovolacího důvodu je možné namítat buď nesprávnost právního posouzení skutku, tj. mylnou právní kvalifikaci skutku, jak byl v původním řízení zjištěn, v souladu s příslušnými ustanoveními hmotného práva, anebo vadnost jiného hmotně právního posouzení. Z uvedeného dovolacího důvodu vyplývá, že důvodem dovolání ve smyslu tohoto ustanovení nemůže být samotné nesprávné skutkové zjištění, a to přesto, že právní posouzení (kvalifikace) skutku i jiné hmotně právní posouzení vždy navazují na skutková zjištění vyjádřená především ve skutkové větě výroku o vině napadeného rozsudku a blíže rozvedená v jeho odůvodnění. V rámci dovolání podaného z důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. je možné na skutkový stav poukázat pouze z hlediska, zda skutek nebo jiná okolnost skutkové povahy byly správně právně posouzeny, tj. zda jsou právně kvalifikovány v souladu s příslušnými ustanoveními hmotného práva. Z těchto důvodů nemohl Nejvyšší soud přihlížet k samotným skutkovým námitkám obviněného týkajícím se odlišného hodnocení důkazů, a to zejména znaleckých posudků, a z nich vyplývajících skutkových okolností případu ze strany obviněného. Jen pro úplnost Nejvyšší soud k těmto námitkám ve stručnosti uvádí, že pokud obviněný namítal, že Policie České republiky (dále jen „Policie“) v přípravném řízení ani následně nalézací soud nezajistily jako možné svědky způsobu jízdy poškozeného dva cyklisty, kteří se měli nacházet na místě nehody a měli volat záchrannou službu, pak je třeba zdůraznit, že nalézací soud se tímto návrhem obviněného na doplnění dokazování zabýval a dospěl k závěru, že jiní svědkové, zejména pak svědek D. Ch. , vyloučili možnost, že by cyklisté mohli cokoli vědět o průběhu dopravní nehody, neboť na místo přijeli až následně, nebyli zde ani poblíž přítomni v rozhodném okamžiku střetu. Tato skutková zjištění odpovídají provedeným důkazům a Nejvyšší soud souhlasí v tomto směru s nalézacím soudem, když důkaznímu návrhu obviněného v tomto směru nevyhověl, protože by jejich výslech nemohl přispět k objasnění věci. K námitkám ohledně znaleckého posudku znalce Ing. M. M. dovolací soud odkazuje na odůvodnění svého rozhodnutí v jiné části, když bylo třeba obviněnému dát částečně za pravdu, že ohledně závěrů znalce jsou v jistých částech nedostatky a nejasnosti, které mohou mít a také v této fázi řízení mají vliv na správnost právního posouzení, a proto je nalézací soud musí v novém řízení odstranit. Pokud dovolatel znalci vytýká, že osobně neprohlížel havarované vozidlo obviněného, ač k tomu měl příležitost, pak je třeba jen připomenout, že ve věci byla Policií v souvislosti s ohledáním místa, kde se předmětná dopravní nehoda stala, vyhotovena dostatečná a detailní fotodokumentace, která poskytuje dostatečné podklady pro následné znalecké posouzení. V tomto ohledu je námitka obviněného lichá. Pokud dále dovolatel zpochybňuje odborné závěry týkající se možného mechanismu vzniku zranění poškozeného, pak v tomto směru nelze než odkázat na závěry soudu první instance, které jsou v tomto případě správné, přičemž otázka znaleckého zkoumání zdravotního stavu poškozeného je ryze skutkové povahy a Nejvyšší soud zde navíc neshledal žádné pochybení. Výhrada obviněného týkající se nevyslechnutí svědků v jeho prospěch, zejména těch, kteří seděli před hospodou v Č. a měli podle obviněného vypovídat o způsobu jízdy poškozeného bezprostředně

před nehodou, byla také již prakticky vyřešena na úrovni nalézacího soudu, neboť tento jednak některé tyto svědky vyslechl, například D. L. , L. M. , K. P. atd., a z osob, které měly sedět před hospodou v Č. například svědka D. Ch. , přičemž jeho výpověď zhodnotil na straně 12 a 13 odůvodnění svého rozsudku. V této souvislosti považuje Nejvyšší soud za potřebné zdůraznit, že závěry nalézacího soudu jsou v tomto směru správné a dovolatel s nimi jen polemizuje a v některých směrech i zásadně nesouhlasí, což je však otázka převážně skutková. V poslední části svého dovolání a v jeho doplnění zpochybnil dovolatel ve vztahu ke skutku pod bodem 2) výroku o vině věrohodnost policistů, kteří jej zadrželi poté, co zjistili, že obviněný řídil motorové vozidlo, ač mu byl uložen správním orgánem zákaz řízení všech motorových vozidel, a dále také věrohodnost úředníků, kteří rozhodovali o jeho věci v přestupkovém řízení, u nichž namítl, že jsou trestně stíháni pro přijímání úplatků. Nejvyšší soud ani k této námitce nemůže konstatovat nic jiného, než že se týká ryze skutkových okolností, nicméně i přesto se jí zabýval a dospěl k závěru, že v tomto případě nepochybil ani jeden ze soudů rozhodujících v trestní věci, a námitky týkající se v minulosti skončeného přestupkového řízení, probíhajícího navíc v režimu správního řízení a nikoli v intencích trestněprávních předpisů, nemohou být v tomto řízení přezkoumávány vůbec. K nápravě domnělých vad měl dovolatel k dispozici jiné opravné prostředky, vyplývající zejména ze správního řádu, o kterých rozhodně není věcně ani jinak příslušný rozhodnout Nejvyšší soud v rámci tohoto dovolání. Na závěr Nejvyšší soud shrnuje, že jak je uvedeno výše, nedošlo v dovolatelem namítaném směru k porušení článku 36 Listiny základních práv a svobod.

Dále obviněný uplatnil také dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř., v té variantě, že v řízení předcházejícím rozhodnutí odvolacího soudu byl dán důvod dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

Právně relevantní námitka obviněného spočívala zejména v nesprávném právním posouzení subjektivní stránky souzeného trestného činu a v této souvislosti dovolatel namítl, že míra spoluzavinění dopravní nehody poškozeným byla soudy obou stupňů posouzena nesprávně. Konkrétně dovolatel poukázal na to, že oba soudy se nezabývaly zcela a beze zbytku povinnostmi uloženými druhému účastníku nehody – poškozenému Ing. J. K. , zákonem č. [361/2000 Sb.](#), o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, když z tohoto zákona bylo poukázáno oběma soudy pouze na část dotčených ustanovení. Odvolacímu soudu pak dovolatel vytkl, že se nezabýval odkazem obviněného na ustanovení § 17 odst. 1 a § 17 odst. 5 písm. c), e) zák. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, obsaženým v jeho odvolání. V souvislosti s těmito zákonnými ustanoveními dovolatel zdůraznil, že ze skutkové věty vyplývá, že při odbočování dával znamení o změně směru jízdy vlevo, navíc poškozený sám vypovídal značně pochybně o průběhu děje před nehodou, přičemž si ani nebyl v zásadních momentech jist a striktně popíral svou vinu. Obviněný také poukázal na pochybné tvrzení poškozeného, že úsekem jezdí častěji a ví, že tam žádná silnice k odbočení není, a proto odbočení žádného vozidla nepředpokládal.

Otázkou naplnění subjektivní stránky se zabýval nejprve nalézací soud na straně 17 odůvodnění svého rozsudku, kde uvedl, že zásadní a primární zavinění dopravní nehody je na straně obviněného, který porušil ustanovení § 21 odst. 1 zák. č. [361/2000 Sb.](#), o provozu na pozemních komunikacích, podle kterého řidič musí dávat znamení o změně směru jízdy a při odbočování nesmí ohrozit řidiče jedoucí za ním a musí dbát zvýšené opatrnosti. Soud připomněl, že právě při odbočování na místo ležící mimo pozemní komunikaci měl obviněný dbát zvýšené opatrnosti, neboť toto místo, ležící mimo pozemní komunikaci, nikde na silnici avizováno nebylo. Podstatným pak je pro soud zjištění, že obviněný započal odbočovací manévr v době, kdy byl již předjížděn poškozeným Ing. J. K. a ten vzhledem k užití rychlosti nebyl schopen ve znalcem vymezené vzdálenosti 10 až 15 metrů od vozidla W. učinit již žádný podstatný či vyhybací manévr. V tomto jednání obviněného soud spatřoval evidentní porušení také ustanovení § 5 odst. 1 písm. b) citovaného zákona, protože se obviněný nevěnoval plně řízení pečlivým a časově podstatným pohledem do zpětných zrcátek, aby

průběžně zjišťoval pohyb motorových vozidel jedoucích za ním. Z toho nalézací soud dovodil primární zavinění na straně obviněného (cca 75 %), ale zároveň i spoluzavinění poškozeného v jedné čtvrtině (cca 25%). Poškozenému v tomto směru vytkl, že měl vzhledem k nastalé dopravní situaci přizpůsobit rychlost svého motocyklu všem okolnostem [§ 4 písm. a) zákona č. [361/2000](#) Sb.] a měl zvolit zároveň i větší boční odstup od předjížděného osobního vozidla, neboť pokud by tak učinil, mohl být následek střetu méně dynamický i méně závažný. Vzhledem ke spoluzavinění poškozeného v takto soudem vyjádřené míře pak nalézací soud tuto skutečnost vyjádřil při posouzení materiální stránky ve smyslu § 88 odst. 1 tr. zák. a usoudil, že konkrétní okolnosti nejsou na takové úrovni, aby stupeň nebezpečnosti činu pro společnost zvyšovaly v zákonem požadované míře.

Odvolací soud jen ve stručnosti k námitkám, jež byly prakticky totožné jako ty, které uplatnil obviněný následně v dovolání, konstatoval, že se s těmito otázkami vypořádal již soud nalézací, a proto na jeho odůvodnění pro stručnost odkázal. K tomu pak jen doplnil, že ze základních ustanovení § 4 a § 5 zák. č. [361/2000](#) Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, vyplývá, že prvořadou povinností každého účastníka provozu na pozemních komunikacích, a řidiče obzvláště, je dbát na bezpečnost tohoto provozu. Z uvedeného vyvodil odvolací soud obecně správný závěr, že řidič nesmí na úkor bezpečnosti provozu pro sebe vynucovat nerušenou jízdu, i když by podle speciálního právního předpisu byl v dané situaci v právu (například pokud má na křižovatce přednost v jízdě). Skutečnost, že jiná osoba porušila předpisy o provozu na pozemních komunikacích a vlastním zaviněním vytvořila nebezpečnou situaci, neomlouvá řidiče, jestliže sám porušil povinnost stále ovládat vozidlo a počínat si tak, aby doprava nebyla ohrožena. Otázka spoluzavinění je otázkou přiměřenosti důvodů spoléhání se řidiče na dopravní kázeň ostatních účastníků silničního provozu ve smyslu § 5 písm. a) zák. č. [361/2000](#) Sb., o provozu na pozemních komunikacích, a její správné řešení je podmíněno pečlivým objasněním okolností konkrétního případu. Soud uzavřel, že v posuzované věci byl učiněn správný závěr, že to byl právě obviněný, kdo porušením ustanovení § 2 písm. l) a § 21 odst. 1 zák. č. [361/2000](#) Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, vyvolal kolizní situaci a v příčinné souvislosti s tím i škodlivý následek, který u motocyklisty nabyl intenzity těžké újmy na zdraví podle § 89 odst. 7 písm. ch) tr. zák. Na druhé straně nalézací soud správně přihlédl i k podílu samotného poškozeného J. K. na vzniku přednehodového děje, což vyjádřil správně právní kvalifikací jednání obviněného podle § 224 odst. 1 tr. zák.

Trestný čin ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1 tr. zák. spáchá ten, kdo jinému z nedbalosti způsobí těžkou újmu na zdraví nebo smrt. Objektem trestného činu je lidské zdraví, tj. normální funkce lidského těla včetně řádné funkce všech orgánů, které jsou potřebné k náležité činnosti. Těžká újma na zdraví je upravena v ustanovení § 89 odst. 7 tr. zák., podle kterého je touto újmou na zdraví jen vážná porucha zdraví nebo vážné onemocnění, které je zároveň některým z taxativně uvedených případů v § 89 odst. 7 písm. a) až ch) tr. zák. Z hlediska subjektivní stránky se vyžaduje nedbalost ve smyslu § 5 písm. a), b) tr. zák. Zavinění z nedbalosti není vyloučeno spoluzaviněním jiných osob, včetně poškozeného. Podle ustanovení § 5 písm. a), b) tr. zák. je trestný čin spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel věděl, že může způsobem v tomto zákoně uvedeným porušit nebo ohrozit zájem chráněný tímto zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že takové porušení nebo ohrožení nezpůsobí, nebo nevěděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, ač o tom vzhledem k okolnostem a k svým osobním poměrům vědět měl a mohl. V případě dovolatele se má jednat o nedbalost nevědomou, tedy, že nevěděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, ač o tom vzhledem k okolnostem a k svým osobním poměrům vědět měl a mohl. Kritériem nedbalosti v obou jejích formách je zachovávaní určité míry opatrnosti pachatelem. Míra opatrnosti je dána spojením objektivního a subjektivního hlediska při předvídání způsobení poruchy nebo ohrožení zájmu chráněného trestním zákonem, neboť jedině spojení obou těchto hledisek při posuzování trestní odpovědnosti za trestný čin z nedbalosti odpovídá zásadě odpovědnosti za zavinění v trestním právu. Subjektivní vymezení míry opatrnosti vyžaduje, aby mimo míry povinné opatrnosti z objektivního hlediska bylo vzato v úvahu i subjektivní vymezení, které spočívá v míře

opatrnosti, kterou je schopen vynaložit pachatel v konkrétním případě. Je to tedy individuální hledisko. Proto o zavinení z nevědomé nedbalosti podle § 5 písm. b) tr. zák. jde jen tehdy, jestliže povinnost a možnost předvídat porušení nebo ohrožení zájmu chráněného trestním zákonem jsou dány současně. Nedostatek jedné z těchto složek znamená, že čin je nezaviněný (srov. č. [6/1988](#) Sb. rozh. tr.).

Jak zjistil Nejvyšší soud z napadených rozhodnutí a přiloženého spisového materiálu, obviněnému je soudem prvního stupně ve skutkové větě výroku o vině kladeno za vinu jednání spočívající v tom, že „ ... řídil osobní automobil ..., ... aniž by se řádně pohledem do všech zpětných zrcátek přesvědčil, zda zamýšlený odbočovací manévr může bezpečně provést, začal odbočovat vlevo mimo vozovku na účelovou komunikaci při zřejmě zapnutém levém směrovém světelném ukazateli v době, kdy byl již předjížděn J. K., jedoucím za ním na svém motocyklu, ... v důsledku čehož motocyklista J. K. (který zřejmě přehlédl zapnutý levý směrový světelný ukazatel na vozidle W.) narazil předním kolem do levého zadního blatníku vozidla W. C. v úrovni za levým zadním kolem, přičemž došlo k vymrštění motocyklisty a jeho pádu mimo vozovku ...“.

Předně je třeba zejména soudu první instance vytknout, že zjištění obsažená ve skutkové větě výroku o vině musí být podložena skutkovými zjištěními učiněnými na základě v řízení provedeného dokazování. Soud prvního stupně však podle znění skutkové věty přičítal k tíži obviněnému D. K. skutečnosti, které podle jeho vyjádření nebyly jisté. Z výrazu „zřejmě“ plyne, že soud považoval za nejisté, zda měl obviněný při odbočování zapnutý levý směrový světelný ukazatel a dále také to, zda poškozený J. K. tento zapnutý levý směrový světelný ukazatel na vozidle W. přehlédl. Pokud soud neprokáže určitou skutečnost nade všechny rozumné pochybnosti, pak Nejvyšší soud upozorňuje, že je třeba postupovat v souladu se zásadou „v pochybnostech ve prospěch obviněného“ (in dubio pro reo). Jestliže soud prvního stupně z provedených důkazů, zejména z protokolu o ohledání místa nehody a havarovaného automobilu obviněného a ze závěrů znaleckého posudku dovodil, že v době střetu měl obviněný na svém vozidle tento levý směrový světelný ukazatel zapnutý, je třeba tuto skutečnost jednoznačně vyjádřit ve skutkové větě výroku o vině, přičemž je třeba tuto skutečnost ve vztahu k jednání obviněného D. K. posoudit tak, že obviněný odbočoval na účelovou komunikaci a současně tuto skutečnost o změně směru své jízdy dával najevo i ostatním účastníkům silničního provozu, tedy i poškozenému J. K. jedoucímu na motocyklu za ním. Přitom je třeba jasně vyjádřit i to, zda na základě provedených důkazů je prokázáno, že toto znamení o změně směru jízdy obviněný zapnul včas a dával ho po celou dobu až do střetu obou vozidel. Podobně je třeba postupovat i ohledně skutečnosti, že poškozený taktéž „zřejmě“ přehlédl zapnutý levý směrový světelný ukazatel na vozidle W. , když i tuto skutečnost je třeba postavit najisto, a to s přihlédnutím jednak k tomu, že sám poškozený ve své výpovědi uvádí, že si toho nevšiml, a jednak, že lze usuzovat, že pokud by si byl této skutečnosti všiml, nezačal by předmětný automobil předjíždět, případně by se alespoň snažil snížit rychlost a ve svém záměru uskutečnit předjíždění W. vlevo by ustal. K tomu Nejvyšší soud považuje za nutné dodat, že pokud nalézací soud dospěje s přihlédnutím k zásadě „v pochybnostech ve prospěch obviněného“ k tomu, že tyto skutečnosti byly prokázány (viz zejména str. 16 rozsudku nalézacího soudu), pak je nemůže přičítat k tíži obviněnému, neboť zásadní pochybení v takovém případě je zejména na straně poškozeného, který zjevně nesledoval dostatečně situaci v silničním provozu na vozovce před ním ve směru jeho jízdy.

Další nedostatek spatřuje Nejvyšší soud ve skutečnosti, že obviněnému je nalézacím soudem kladeno za vinu jednání, kdy měl započít odbočovací manévr v okamžiku, kdy byl již předjížděn J. K. , jedoucím za ním na svém motocyklu zn. Y. Jak dovolací soud zjistil z napadených soudních rozhodnutí i z přiloženého spisového materiálu, není jasné, na základě čeho dospěl soud k takovému zjištění, když ani znalec M. M. ve znaleckém posudku na takto zadanou otázku neodpověděl, respektive odpovědi se vyhnul (srov. odpověď na dotaz pod č. 3 na č. l. 20 spisu; viz i úvahy znalce na č. l. 18 spisu). Tuto otázku znalec neobjasnil ani při své výpovědi před soudem (č. l. 201 spisu).

Přitom je třeba uzavřít, že pokud by skutečně započal obviněný se svým automobilem odbočovat doleva za situace, kdy poškozený by se již nacházel vedle jeho vozidla při jeho předjíždění, pak by se jednalo o velmi závažné pochybení obviněného. Taková okolnost však z provedeného dokazování doposud nevyplývá. Znalec M. M. sice ve svém znaleckém posudku uvedl, že obviněný, pokud by sledoval provoz za sebou, a to zejména na počátku odbočování, musel by zaregistrovat motocykl, pohybující se ve vztahu k vozidlu W. podstatně vyšší rychlostí a nacházející se přitom již v poměrně krátké vzdálenosti za vozidlem W. (č. l. 21 spisu), ale z toho nelze dovodit, že by již započal v té době předjíždění (tomu pak odpovídá i grafické znázornění nehodového děje na č. l. 24 a 25 spisu). Navíc vznikají pochybnosti o vzdálenostech uváděných na různých místech tohoto znaleckého posudku či ve výpovědi znalce v hlavním líčení, když např. na č. l. 18 spisu znalec uvádí, že osobní automobil ujel při vlastním odbočování dráhu cca 6 m až 9 m za čas 1 až 2 s (v hlavním líčení uvádí zase řádově 2 až 3 s - viz č. l. 201), přičemž v době střetu byla rychlost jeho jízdy cca 23 km/hod. Současně však na č. l. 20 spisu uvádí, že při začátku odbočování byla vzdálenost mezi motocyklem a osobním vozidlem cca 10 až 15 m, což však zřejmě neodpovídá vzhledem k ujeté vzdálenosti osobního automobilu W a jeho rychlosti v konfrontaci s rychlostí motocyklu Y., kterou znalec uvádí v době střetu v rozmezí 73 až 88 km/hod (č. l. 20 spisu), tedy v podstatě jako čtyřnásobnou oproti rychlosti uvedeného osobního automobilu (č. l. 201 spisu). Je tedy třeba, aby tyto údaje, zatím nepodložené žádnými propočty, byly znalcem M. M. potřebnými propočty doloženy. Pokud pak nalézací soud ve skutkové větě výroku o vině uvádí, že obviněný začal odbočovat vlevo mimo vozovku „v době, kdy byl již předjížděn J. K., pak to neodpovídá výsledkům dokazování prezentovaným v odůvodnění tohoto rozsudku a nevyjadřuje to ani průběh nehodového děje.

Následně se Nejvyšší soud jako soud dovolací zabýval skutečností, že obviněný sám tvrdí, že si při pohledu do zpětného zrcátka před započítím odbočování nevšiml, že by se k němu zezadu blížil nějaký motocykl. Vzhledem ke kolizi, která následně nastala, je nutno konstatovat, že obviněný si v tomto okamžiku nepočínal dostatečně pozorně, protože poškozený na svém motocyklu se na vozovce za vozidlem obviněného jednoznačně nacházel. Nicméně dovolací soud považuje za nesprávné, pokud nalézací i odvolací soud shodně shledávají jako základní a rozhodující zavinění na straně obviněného, spočívající v tom, že porušil ustanovení § 21 odst. 1 zák. č. [361/2000](#) Sb., o provozu na pozemních komunikacích, podle kterého řidič musí dávat znamení o změně směru jízdy a při odbočování nesmí ohrozit řidiče jedoucího za ním a musí dbát zvýšené opatrnosti, když se obviněný nevěnoval plně řízení pečlivým a časově podstatným pohledem do zpětných zrcátek, aby průběžně zjišťoval pohyb motorových vozidel jedoucích za ním. Doveden ad absurdum by tento požadavek nalézacího soudu znamenal pro obviněného to, že by se měl při odbočování dívat do zpětných zrcátek prakticky neustále (nalézací soud uvádí „průběžně“). Tímto jsou však na obviněného kladeny až nereálné nároky a přitom oba soudy náležitě nezohlednily, že obviněný jako řidič předmětného odbočujícího automobilu dal včas znamení o změně směru své jízdy před odbočením vlevo, a že musel také věnovat značnou pozornost právě řízení vozidla při odbočování vlevo na účelovou komunikaci, která byla potočena do protisměru, přičemž samotný sjezd z hlavní silnice byl ve sklonu - klesání, což kladlo na uvedený řidičský manévr zvýšené nároky, a dále také musel registrovat situaci na vozovce v protisměru, kde i podle tvrzení poškozeného J. K. jela další motorová vozidla. Zjednodušeně řečeno, podle názoru Nejvyššího soudu nelze po řidiči vozidla zejména za popsané situace požadovat, aby se při odbočování nepřetržitě či průběžně, jak uvádí nalézací soud, díval za sebe a nevěnoval se náležitě odbočovacímu manévru, jakož i nesledoval, co se děje ve směru jeho jízdy, což je též velmi podstatné. Přitom je nutné zdůraznit, že vozidla jedoucí za odbočujícím vozidlem, které má řádně zapnutý směrový ukazatel ohlašující změnu směru jízdy, si mají počínat tak, aby na tuto změnu stihly za normálních okolností zareagovat včas, přičemž je třeba zdůraznit, že obviněný důvodně nalézacímu soudu a následně i odvolacímu soudu vytkl, že se nezabýval v odvolání obsaženým odkazem obviněného na ustanovení § 17 odst. 1 a § 17 odst. 5 písm. c), e) zákona č. [361/2000](#) Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, která jsou podstatná pro vyhodnocení míry spoluzavinění poškozeného. V souvislosti s těmito

zákonnými ustanoveními je ze skutkových zjištění zjevné, že obviněný při odbočování dával znamení o změně směru jízdy vlevo, a proto ve smyslu § 17 odst. 1 věta druhá cit. zákona č. [361/2000](#) Sb. měl poškozený předjíždět nikoli vlevo, ale vpravo. Jinak ve smyslu § 17 odst. 5 písm. c), e) cit. zákona č. [361/2000](#) Sb. nesměl předjíždět.

Přihlédne-li se dále k tomu, že podle znaleckého posudku jel obviněný před započítáním odbočování velmi nízkou rychlostí a dále zpomaloval, což mělo poškozeného jedoucího za ním také jako jedna z mnoha dalších okolností (podobně jako např. svítící brzdová světla osobního automobilu W. - viz posouzení dopravní nehody znalcem M. M. upozornit na skutečnost, že se před ním jedoucí vozidlo chystá odbočit vlevo, a z tohoto důvodu měl poškozený předjíždět předmětný automobil zprava, jak to také v tomto případě předpokládají i citované právní předpisy. Z dokumentace obsažené ve spise, která je také i součástí znaleckého posudku, a ze závěrů tohoto znaleckého posudku je totiž zcela jasně zřejmé, že automobil obviněného se před nehodou nacházel spíše při středu vozovky, což odpovídá i tomu, že při kolizi se nacházel svou značnou částí v protisměrném pruhu, a proto byl pás vozovky, ve směru jízdy motocyklu prakticky po celé své šíři již volný a navíc za čarou označující kraj vozovky bylo značné místo. Tyto skutečnosti poškozený vůbec nevzal v úvahu, před sebou jedoucí vozidlo navíc podle znaleckého zjištění předjížděl s naprosto nedostatečným odstupem, a je nutno v tomto ohledu konstatovat, že situaci na vozovce vyhodnotil značně nesprávně a počínal si velmi riskantně. Všechny tyto skutečnosti, které jsou rozhodující pro posouzení zavinění účastníků předmětné nehody, lze těžko přičítat k tíži obviněného, ale naopak jde o okolnosti zvyšující podíl zavinění poškozeného na následné kolizi obou vozidel.

V této souvislosti upozorňuje Nejvyšší soud na to, že zde navíc existují rozpory mezi tím, jak popisuje předjíždění osobního automobilu poškozený a jak jeho průběh zjistil znalec (srovnej zejména č. l. 44 spisu), čímž se doposud ani jeden z rozhodujících soudů nezabýval.

Ze všech těchto důvodů Nejvyšší soud shledal ve smyslu § 265k odst. 1 tr. ř. podané dovolání obviněného D. K. důvodným, neboť v uvedeném rozsahu byl naplněn dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. a v návaznosti na to i dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř. [v alternativě, kdy bylo rozhodnuto o zamítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku uvedenému v § 265a odst. 2 písm. a) tr. ř. a v řízení takovému rozhodnutí předcházejícím byl dán důvod dovolání uvedený v písm. g) § 265b odst. 1 tr. ř.]. Proto z podnětu tohoto dovolání podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil částečně napadené usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22. 5. 2007, sp. zn. 11 To 68/2007, jakož i rozsudek Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou ze dne 20. 12. 2006, sp. zn. 1 T 61/2004, pod bodem 1) výroku o vině, ve výroku o uložení souhrnného trestu a ve výroku o náhradě škody, přičemž s přihlédnutím k § 265k odst. 2 tr. ř. zrušil i všechna další rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu, a podle § 265l odst. 1 tr. ř. přikázal Okresnímu soudu v Rychnově nad Kněžnou, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Toto rozhodnutí Nejvyšší soud učinil v souladu s ustanovením § 265r odst. 1 písm. b) tr. ř. v neveřejném zasedání, neboť bylo zřejmé, že vytknuté vady nebylo možno odstranit ve veřejném zasedání. Pro postup ve smyslu § 265l odst. 3 tr. ř. neshledal Nejvyšší soud důvody, neboť ve věci bylo o námitce podjatosti vůči samosoudci rozhodujícím v této věci rozhodnuto usnesením ze dne 23. 2. 2006, sp. zn. 1 T 61/2004, přičemž pouze skutečnost, že obviněný opakovaně namítal podjatost vyřizujícího soudce, nemůže být důvodem pro přikázání věci jinému soudu a jinému státnímu zástupci, neboť postup podle § 265l odst. 3 tr. ř. je třeba vnímat z hlediska ustanovení čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, a proto jde o rozhodnutí zcela výjimečné, pro něž musí být dány důležité důvody (srov. náleží Ústavního soudu ze dne 7. 12. 1995, sp. zn. III. ÚS 90/95, uveřejněný pod č. 82 ve sv. 4 Sb. nález. a usn. ÚS ČR).

V novém řízení se bude Okresní soud v Rychnově nad Kněžnou zabývat znovu zněním skutkové věty, kterou uvede v soulad se skutečně učiněnými skutkovými zjištěními ve shora naznačeném směru.

Dále opětovně vyslechne znalce M. M. a pokud to nepovede k odstranění shora zmíněných nejasností nařídí mu vypracování dodatku k znaleckému posudku z oboru dopravy silniční, odvětví posuzování příčin dopravních nehod. Znalec bude muset především vysvětlit své závěry ohledně shora zmíněných vzdáleností obou vozidel na počátku odbočování osobního vozidla W. , uváděných ve znaleckém posudku, a doplnit svůj znalecký posudek o jednoznačné propočty vzdálenosti obou vozidel na počátku odbočování osobního vozidla W. s ohledem na stanovené rychlosti tohoto osobního vozidla a motocyklu Y. a následně zjištěné údaje dostatečně popsat a konkretizovat, přičemž nepovede-li to k požadovanému výsledku, je třeba postupovat podle § 109 tr. ř. Z doposud učiněných skutkových zjištění se totiž zjištěný přednehodový děj a celá kolizní situace Nejvyššímu soudu jeví na rozdíl od soudů předchozích instancí tak, že to byl spíše poškozený, než obviněný, kdo porušením shora uvedených ustanovení cit. zákona č. [361/2000](#) Sb., především zavinil předmětnou dopravní nehodu, když pochybení obviněného spočívá především v tom, že přehlédl za ním v jeho směru jízdy jedoucí motocykl, nicméně i přes tuto nepozornost si obviněný při odbočování počínal, tak, že jeho zavinění z hlediska porušení příslušných dopravních předpisů se ukazuje jako podstatně menší, než shledal nalézací soud a následně i odvolací soud. V neposlední řadě se znalec a následně také nalézací soud vypořádá i s okolností, že poškozený ve své výpovědi na č. l. 44 spisu i později v hlavním líčení před soudem popisuje průběh předjíždění automobilu v některých podstatných rysech odlišně od znaleckého zjištění.

Po uvedeném doplnění řízení se nalézací soud bude znovu zabývat mírou zavinění předmětné dopravní nehody a shora uvedeného těžkého zranění poškozeného J. K. , spočívající v tříštivé otevřené zlomenině pravého bérce, obviněným D. K. , a to z hlediska naplnění znaků žalovaného trestného činu ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1 tr. zák.

Závěrem Nejvyšší soud připomíná, že podle § 265s odst. 1 tr. ř. je Okresní soud v Rychnově nad Kněžnou, jemuž věc byla přikázána k novému projednání a rozhodnutí, vázán právními názory, které byly shora v tomto usnesení vysloveny, a je povinen provést úkony a doplnění, jejichž provedení Nejvyšší soud nařídil. Přitom bude Okresní soud v Rychnově nad Kněžnou při odůvodňování svého rozsudku postupovat důsledně v souladu s ustanovením § 125 odst. 1 tr. ř., které stanoví, že v odůvodnění rozsudku soud stručně vyloží, které skutečnosti vzal za prokázané a o které důkazy svá skutková zjištění opřel a jakými úvahami se řídil při hodnocení provedených důkazů, zejména pokud si vzájemně odporují. Z odůvodnění musí být patrné, jak se soud vypořádal s obhajobou obviněného, a to včetně obhajoby uplatněné v rámci dovolacího řízení, jakož i následného nového řízení zejména před nalézacím soudem, dále proč nevyhověl návrhům na provedení dalších důkazů a jakými právními úvahami se řídil, když posuzoval prokázané skutečnosti podle příslušných ustanovení zákona v otázce viny a trestu. V neposlední řadě odvolací soud neopomene respektovat zásadu zákazu změny v neprospěch obviněného (reformationis in peius), neboť právě na základě jeho dovolání došlo ke zrušení rozsudku soudu druhé instance (§ 265s odst. 2 tr. ř.).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Předávací vazba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Trestní odpovědnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Oběť trestného činu](#)
- [Dohoda o vině a trestu](#)
- [Zajištění nároku poškozeného](#)

- [Práva obviněného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vydání příkazu k dodání do výkonu trestu](#)
- [Neoprávněná činnost pro cizí moc](#)
- [Kvalifikace skutku](#)
- [Odnětí věci rozhodujícímu soudci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhradní trest](#)